

50 DINGEN DIE JE MOET WETEN DE VIKINGEN

50 **DINGEN DIE JE MOET WETEN** DE VIKINGEN

Philip Parker

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

INHOUD

Eerder verschenen in deze serie:

De Eerste Wereldoorlog
De Tweede Wereldoorlog
Uitvindingen
Het heelal
Het menselijk lichaam
Extrem weer
Voetbal
Muziek

Vertaling: Martin Strengholt
Ontwerp omslag: Brainpink.nl
Lay-out binnenwerk: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 435 3207 5
NUR 223
www.kokboekencentrum.nl

© 2019 KokBoekencentrum Uitgevers,
Utrecht

Oorspronkelijke titel:
50 Things You Should Know About... The Vikings
Uitgegeven door QED Publishing, London
© 2017 Philip Parker

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Vetgedrukte woorden worden uitgelegd in de woordenlijst op blz. 78.

INLEIDING

Pagina
4

1	De rooftochten van de Vikingen	6
2	Het vroege Scandinavië	8
3	Herkomst van de rooftochten	9
4	Vikingschepen	10
5	De eerste rooftochten	12
6	Aanvallen op Ierland en Frankrijk	13
7	Het Grote leger	14
8	Alfred de Grote	15
9	De Danelaw	16
10	Het koninkrijk York en de herovering	17
11	Wapens en tactieken van de Vikingen	18
12	Schotland en Ierland	20
13	Frankrijk en Normandië	21
14	De cultuur van de Vikingen	22
15	Runen en het Vikingschrift	24
16	Sagen van de Vikingen	25
17	Geschiedenissen van de Vikingen	26
18	Boerderijen van de Vikingen	27

19	Vikingvrouwen	28	39	Vikingwetten en de overheid	59
20	Vikingkunst	29	40	Knoet en het Noordzeerijk	60
21	Vikingreligie	30	41	De Normandische verovering van Engeland	62
22	Vikinggoden en -godenverhalen	32	42	Het einde van de Vikingen in Ierland	64
23	De uitbreiding van de Vikingen	34	43	Vikingen in het zuiden	65
24	Faeröer en IJsland	36	44	Harald Hardrade	66
25	Vikingen in Groenland	38	45	De schemering van de Vikingwereld	68
26	Vikingen in Amerika	40	46	De erfenis van de Vikingen	70
27	Het einde van de koloniën	42	47	De herontdekking van de Vikingen	72
28	Uitbreiding naar het oosten	44	48	De Vikingen in de populaire cultuur	73
29	De Vikingen in Rusland	45	49	De Vikingen in de archeologie	74
30	De transformatie van de Vikingwereld	46	50	De verspreiding van de Vikingen	75
31	De eenwording van Denemarken	48		WIE IS WIE? De Vikingwereld	76
32	De Trelleborg-forten en de Danevirke	49		VERKLARENDE WOORDENLIJST	78
33	Steden en handel	50		REGISTER	80
34	Vikinghandel	52			
35	Vikingschatten	53			
36	De bekering tot het christendom	54			
37	Groei van de koninklijke macht in Noorwegen	56			
38	Het koningschap in Denemarken en Zweden	58			

INLEIDING

De Vikingen waren krijgers die zich in de middeleeuwen verspreidden vanuit de Scandinavische landen waar ze woonden. Ze plunderen hele gebieden in West-Europa en Rusland en bouwden er nederzettingen. Ze voeren zelfs de Atlantische Oceaan over en kwamen in Noord-Amerika. Hun rooftochten gingen met veel geweld gepaard en joegen andere volken angst aan, maar de Vikingen waren geen wilden. Ze kenden een rijke cultuur en hadden hun eigen wetten, kunst en literatuur.

HET VIKINGTIJDPERK

Het tijdperk van de Vikingen begon in 793 na Christus, toen de eerste groepen uit Scandinavië Engeland binnenvielen en plunderden. Twee eeuwen lang zaaiden plundersaars uit Zweden, Noorwegen en Denemarken angst en terreur in vrijwel heel Europa. De rooftochten gingen nog door tot halverwege de elfde eeuw, toen de thuislanden stabiel werden.

▲ Deze stenen afbeelding vertoont een religieus offer van de Vikingen.

KUNST EN LITERATUUR VAN DE VIKINGEN

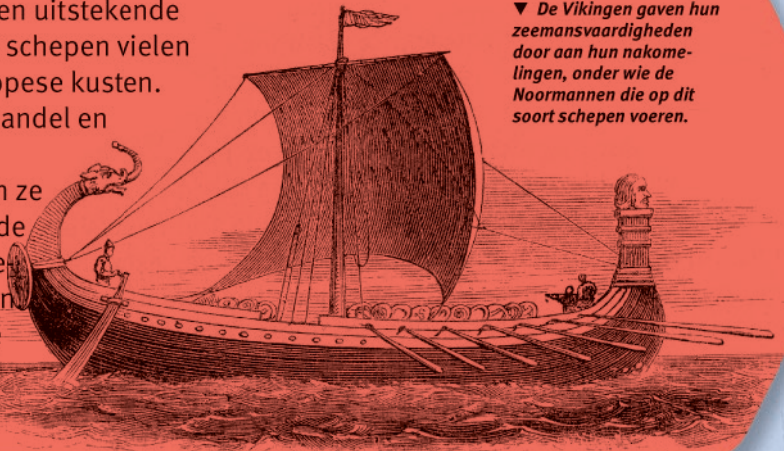
De Vikingen maakten prachtige kunstvoorwerpen van metaal en hout. Hun sieraden waren vaak voorzien van sierlijke afbeeldingen van dieren. Daarnaast kenden ze een rijke literaire traditie. Ze graveerden **runenstenen** om krijgers te gedenken die in de strijd omgekomen waren en vertelden sagen, epische verhalen over Vikinghelden die later opgeschreven werden.

PLUNDERAARS EN HANDELAREN

De Vikingen waren woeste krijgers en uitstekende zeevaarders. Met hun lichte, snelle schepen vielen ze tal van steden aan langs de Europese kusten. Toch dreven de Vikingen ook veel handel en voeren ze de rivieren af tot diep in Rusland en de Oekraïne. Ook waren ze ontdekkingsreizigers en bereikten de onbekende wateren van het noordelijke deel van de Atlantische Oceaan. Ze waren de eerste Europeanen die naar IJsland, Groenland en Noord-Amerika voeren.

▼ De Vikingen gaven hun zeemansvaardigheden door aan hun nakomelingen, onder wie de Noormannen die op dit soort schepen voeren.

▼ De krijgshaftige cultuur van de Vikingen fascineert tot op de dag van vandaag. Deze mensen in Rusland spelen een Vikinggevecht na. Hun uitrusting en wapens zijn replica van die uit de Vikingtijd.

De rooftochten van de Vikingen

De Vikingrooftochten begonnen zonder enige aankondiging met aanvallen op Engeland, Schotland, Ierland en Frankrijk. De eerste rooftochten waren klein en bestonden uit twee of drie schepen met krijgers die kloosters en kerken in kustgebieden aanvielen. Dergelijke plekken werden niet verdedigd. De rovers namen de kostbare religieuze schatten die ze aantroffen mee terug naar Scandinavië. Weldra keerden ze terug met meer schepen en meer manschappen.

DE PLUNDERING VAN LINDISFARNE

In de zomer van 793 na Christus naderden onbekende schepen het eilandje Lindisfarne voor de noordoostelijke kust van Engeland. Gewapende krijgers renden aan land en vielen het daar gevestigde klooster aan. Veel monniken vonden de dood of werden als slaaf weggevoerd. De Vikingen roofden ook kruisen en miskelken die versierd waren met juwelen en edele metalen. Deze eerst Vikingrovers, vermoedelijk uit het westen van Noorwegen, veroorzaakten een enorme schok. Alcuinus, een Engelse geestelijke uit die tijd, schreef: 'Nooit eerder is er in Britannië zo'n angstaanjagende verschijning geweest als we nu geleden hebben onder een heidens volk.'

► De roofoverval op het afgelegen klooster van Lindisfarne wordt gezien als het begin van het Vikingtijdperk.

De rooftochten

Vanaf de achtste eeuw vallen de Vikingen Engeland, Schotland, Ierland en Frankrijk aan (zie pag. 6-7).

Het vroege Scandinavië

Vikingheersers komen aan de macht. De Vikingen steken de zee over op zoek naar rijkdom (zie pag. 8-9).

Vikingschepen

Vanaf 700 na Christus bouwen de Vikingen betere, zeewaardige schepen (zie pag. 10-11).

De eerste rooftochten

Vanaf 790 vallen de Vikingen de kusten van Engeland, Frankrijk, Ierland en Schotland aan (zie pag. 12-13).

DE BETEKENIS VAN HET WOORD 'VIKING'

Het is onbekend wat het woord 'Viking' precies betekent. Misschien komt het van een woord in het Oud-Noors (de oorspronkelijke taal van de Vikingen) dat 'baai' betekent, omdat de Vikingschepen uit baaien aan de kust vertrokken. De meeste vroege slachtoffers van de Vikingen noemden hen *Dani* ('Denen'), *Normanni* ('Noormannen') of eenvoudig *pagani* ('heidenen'). Rond de elfde eeuw had 'Viking' de betekenis van 'gewapende piraat'. Tegenwoordig gebruiken we het woord voor de hele bevolking van Scandinavië uit de periode van de Vikingrooftochten en -emigratie. In het Engels wordt ook wel de aanduiding '**Norse**' of 'Norsemen' gebruikt, wat 'mannen uit het noorden' betekent.

GROENLAND

IJSLAND

► De Vikingen bevoeren de zeeën en vestigden zich op allerlei plaatsen in Noord-Europa en verder weg.

SCANDINAVIË

DE VIKINGWERELD

De Vikingen kwamen uit Scandinavië, het deel van Noord-Europa waar nu Denemarken, Zweden en Noorwegen liggen. Vanaf daar verspreidden ze zich over de wereld en hielden ze rooftochten tot in Spanje en Italië in het westen, en tot Constantijnopel (het huidige Istanboel in Turkije) in het oosten. Ze vestigden zich in Noord-Europa en tot in Newfoundland in Noord-Amerika.

BRITTANNIË

LEGENDA

- Thuisland van de Vikingen
- Gebieden waar de Vikingen zich vestigden

0 300 mijl
0 500 kilometer

Het Grote leger

In 865 verslaat een Viking-leger de meeste Angelsaksische koninkrijken in Engeland (zie pag. 14-15).

De Danelaw

Koning Alfred verslaat de Vikingen in 879 en geeft ze Engelse gebieden om over te heersen (zie pag. 16-17).

Vikingwapens

De Vikingen gebruikten bijlen, speren en messen als wapens (zie pag. 18-19).

Vikingstaten

De Vikingen stichtten nederzettingen in o.a. Schotland, Ierland, Frankrijk en Nederland (zie pag. 20-21).

Het vroege Scandinavië

Het landschap en de geografie van Scandinavië hebben de geschiedenis van de Vikingen gevormd. De inwoners van Denemarken voeren tussen de vele eilanden en dreven handel met de buurlanden. De lange kustlijn van Noorwegen had talloze natuurlijke havens voor de schepen. In Zweden was er een heel netwerk van waterwegen en meren, en waren er veel goede zeelui. In alle drie de gebieden ontstonden er lang voor de Vikingtijd allerlei kleine staten.

▲ Deze versierde helm is gevonden in het graf van een edelman uit de Vendelperiode.

DE VENDELPERIODE IN ZWEDEN

De Zweedse Vendelperiode duurde van 550 tot 800 na Christus. De naam komt van de grafheuvels in Vendel in het oosten van Zweden. Uit de prachtige wapens en sieraden die in de graven aangetroffen zijn, blijkt dat er in deze periode rijke krijgsheren leefden. Andere gevonden voorwerpen (zoals een Boeddhabeeld uit Azië) tonen aan dat ze over een groot handelsnetwerk beschikten.

HET VROEGE DENEMARKEN

In de achtste eeuw na Christus kende Denemarken sterke heersers. Op het eiland Samsø lieten zij een enorm kanaal graven, en op het voornaamste eiland Jutland legden ze een grote verdedigingsmuur aan. Rond het jaar 808 werd een koning genaamd Godred sterk genoeg om de Abodriten te onderwerpen, een Slavisch buurvolk.

Hij dwong alle Abodritische handelaren om in de nieuwe Deens handelsstad Hedeby te gaan wonen.

► Grafheuvels uit de Vendelperiode zoals deze zijn nog steeds te zien langs de weg in Ottarshögen in Zweden.

Herkomst van de rooftochten

Hoewel Scandinavië in de periode voor de Vikingtijd behoorlijk rijk was, ontwikkelde de regio zich los van de rest van Europa. De historici weten nog steeds niet precies waarom de Vikingen aan het eind van de achtste eeuw met hun rooftochten begonnen. Wellicht speelden politieke moeilijkheden een rol, of werden ze agetrokken door de rijkdom van de Noord-Europese handelssteden.

▲ De handel in luxegoederen, zoals deze sieraden en metalen voorwerpen, had mogelijk een aantrekkingskracht op de eerste Viking-rovers.

DE NOORD-EUROPESE ECONOMIE

In de zevende eeuw kwam in Noord-Europa een aantal rijke handelsnederzettingen genaamd *emporia* op. In plaatsen als Quentovic in het noorden van Frankrijk en Dorestad in de Lage Landen kwamen handelaren uit Scandinavië om bont te ruilen tegen luxegoederen uit het zuiden. Wellicht vertelden zij thuis wel over de grote rijkdom die in deze overzeese gebieden te vinden was.

BEVOLKINGSGROEI

Er zijn aanwijzingen dat de bevolking in delen van Scandinavië in die tijd een groei doormaakte en dat het leven zwaarder werd. Mogelijk was dit voor de jongere zonen van de families een reden om hun fortuin in overzeese gebieden te zoeken. Tegelijkertijd streden de heersers om hun gebied groter te maken, wat de verliezers wellicht noopte om naar het buitenland te trekken. Vaak zal het daarbij om geharde strijders gegaan zijn.

▼ Vunesten (zie pag. 24) zijn gedenksteden voor gesneuvelde krijgers en zijn in veel delen van Scandinavië te vinden. Ze laten iets zien van de krijgerscultuur van de regio.

Vikingschepen

Schepen speelden een belangrijke rol in het leven van de Vikingen. Ze werden vaak in steen afgebeeld en komen voor in veel Vikingverhalen, die 'sagen' genoemd worden. Het ruwe landschap van Scandinavië maakte reizen over zee vaak makkelijker en sneller dan reizen over land. Daarom beschikten de Vikingen over enkele van de meest geavanceerde schepen van die periode, waardoor ze in staat waren hele oceanen over te varen om rooftochten te houden, handel te drijven en zich in andere gebieden te vestigen.

▲ De boeg van een Vikingschip was vaak rijk bewerkt met sierlijke symbolen of zelfs een drakenkop.

► Langschepen waren smal, waardoor ze flink vaart konden maken.

VAN ROEIRIEM NAAR ZEIL

Tot de zevende eeuw na Christus werden Scandinavische schepen alleen door middel van roeiriemen aangedreven. Daardoor konden ze niet heel ver varen. Rond het jaar 700 werden de schepen beter. Bij de restanten van een schip dat gevonden is in Kvalsund in Noorwegen is een roer aangetroffen, waarmee de opvarenden beter konden sturen. In de loop van de achtste eeuw kregen de schepen zeilen, waardoor de bemanning gebruik kon maken van de windkracht en ze grotere afstanden konden afleggen.

NAVIGATIE

Om hun weg te vinden, keken de Vikingen naar de getijden, winden en oriëntatiepunten op het land. Waar ze konden hielden ze land in zicht. 's Nachts maakten ze gebruik van de sterren. Ook hielden ze de vogels in de gaten. Zo lang die boven hen rondvlogen, betekende het dat er land in de buurt was. Wellicht kenden ze ook een soort zonnewijzer in de vorm van een houten schijf met inkervingen. Daarmee berekenden ze hun positie wanneer ze verder de zee op gingen.

◀ De houten mast van een schip was van één boomstam gemaakt.

LANGSCHEPEN EN KNARR

De voornaamste vecht- en roofschepen van de Vikingen waren de langschepen. In grafheuvels van belangrijke personen zijn verschillende goed bewaarde exemplaren aange troffen. Voor langere reizen en de handel bouwden de Vikingen rondere schepen genaamd *knarr*. Deze hadden minder riemen en werden vaker door zeilen voortbewogen. Ze hadden ook een kleinere bemanning en meer ruimte voor lading.

▼ Een langschip kon tot dertig meter lang zijn. Het werd voortbewogen door zowel zeilen als roeiers.

VIKINGSCHIP-TECHNIEK

Vikingschepen waren overnaads gebouwd – de planken overlaptten elkaar, waardoor de romp een sterke constructie had. Ze hadden een geringe diepgang, waardoor ze goed door ondiep water konden varen. Daardoor konden ze rivieren opvaren en op het strand aan land gaan zonder dat ze een haven nodig hadden. Zo konden ze veel verschillende doelen aanvallen en was het moeilijk te voorspellen waar ze aan land gingen.

▲ Dankzij de overnaadse bouw was de romp ook waterdicht.

De eerste rooftochten

Mogelijk was de aanval op Lindisfarne in 793 niet de eerste Vikingrooftocht. In een Oud-Engels werk genaamd de *Angelsaksische Kroniek* komt een eerdere aanval van 'Deense mannen' voor op Dorset, al zijn de historici het er niet over eens of het om een echte rooftocht ging.

HERNIEUWDE ROOFTOCHTEN

Na de eerste aanvallen op Engeland in het laatste decennium van de achtste eeuw, waren er een tijdje geen rooftochten meer. In 840 was er plotseling weer een zware aanval op Southampton, waarna er verschillende andere plaatsvonden in Kent en Wessex. In 850 was er een verontrustende nieuwe ontwikkeling. Terwijl de Vikingen na de zomer altijd terugkeerden naar Scandinavië om te overwinteren, bleef een Vikingvloot de hele winter in Engeland liggen.

▼ Vikingen brengen hun geroofde schatten bijeen op een Engels strand, klaar om de buit op hun schepen te laden.

DE AANVALLEN OP SCHOTLAND

Al snel na de plunderingen in Engeland begonnen de Vikingen ook plaatsen in Schotland aan te vallen. De eilanden van de Hebriden werden in 794 geplunderd. Een jaar later vielen de Vikingen het rijke klooster van Iona aan, een eiland voor de zuidwestkust van Schotland. Ook in 802 en 806 was Iona het doelwit. Achtenzestig monniken werden vermoord.

▲ De vergulde koft van een religieus boek uit de achtste eeuw.

VIKING-SCHATTEN

Vaak waren kloosters het doel van de eerste Vikingrooftochten. Deze waren rijk en huisden vaak allerlei schatten zoals rijk versierde religieuze boeken. Daarnaast vielen de Vikingen ook handelsplaatsen aan, zoals Quentovic in Noord-Frankrijk en Hamwic (Southampton) in Engeland, waar ze de handelswaar roofden. Ook vielen ze wel steden aan, soms tijdens religieuze feestdagen wanneer er veel mensen bij elkaar waren.

Aanvallen op Ierland en Frankrijk

6

In het laatste decennium van de achtste eeuw na Christus kwamen de eerste Vikingen in Ierland en Frankrijk aan wal. Net als op de Britse eilanden behoorden religieuze plaatsen tot de eerste doelen – een klooster op het eiland Rechru aan de oostkust van Ierland in 795, en het klooster van Saint-Philibert in Noirmoutier voor de Franse westkust in het jaar 799.

DE IERSE ROOFTOCHTEN EN DE LONGPHORTEN

Bij hun aanvallen op Ierland profiteerden de Vikingen van het feit dat het land verdeeld was in talloze kleine, zwakke koninkrijkjes. In 832 vielen de Vikingen drie keer in één maand het rijke klooster van Armagh aan. Vanaf 840 begonnen ze in Ierland te overwinteren en bouwden ze er versterkte havens die ze **longphorten** noemden. De grootste Vikingnederzetting van Ierland bevond zich in Dublin en werd gesticht in 841-842.

▼ Het eiland Rechru, dat tegenwoordig Rathlin heet, was in het jaar 795 de eerste halteplaats van de Vikingen in Ierland.

DE VIKINGEN IN FRANCIA

In Francia (dat Frankrijk, de Lage Landen en delen van Duitsland omvatte) werden de Vikingen teruggedrongen door de Frankische koning Karel de Grote en zijn zoon Lodewijk de Vrome. Na de dood van Lodewijk in 840 brak er een burgeroorlog uit waarna de Vikingen weer terugkwamen. Ze plunderden Rouen en Nantes en vestigden zich langs de Seine en de Loire. Ze eisten grote geldbedragen van de Franken om met rust gelaten te worden. In 845 betaalde de Frankische heerser Karel de Kale 2500 kilo zilver om te voorkomen dat ze Parijs aanvielen.

▲ In 845 voeren de Vikingen de Seine op en belegerden ze Parijs. Nadat ze de stad bezet en geplunderd hadden, moesten de Franken hun een enorm bedrag betalen om hen weer te laten vertrekken.

Het Grote leger

In 865 landde een nieuwe Vikingstrijdmacht op de Britse eilanden. Dit leger, geleid door de broers Halfdan en Ivar de Beenderloze, stond bekend als het Grote leger en versloeg in de tien jaren die volgden bijna alle Angelsaksische koninkrijken. De Vikingen namen delen van het land in en vestigden zich voor het eerst in Engeland.

► Een slag van het Grote Deense leger wordt hier nagespeeld.

NORTHUMBRIA EN EAST ANGLIA

In 866 nam het Grote leger York in, de hoofdstad van het koninkrijk Northumbria. Het jaar erop doodden de Vikingen de koningen van Northumbria, Aelle en Osberht. Drie jaar later veroverden ze East Anglia en brachten ze koning Edmund om door hem als doel te gebruiken bij oefeningen in boogschieten. In 870 vielen ze ook Wessex aan en in 874 stelden ze de Viking Ceowulf als heerser aan in Mercia, het laatste koninkrijk van de Angelsaksen dat nog weerstand bood.

▲ Koning Aella van Northumbria als toeschouwer bij de bestrafing van Ragnar die aangevallen wordt door slangen.

DE VLOEK VAN RAGNAR

Ivar en Halfdan waren de zonen van de beroemde Viking Ragnar Lodbrok. Volgens een sage had Ragnar Engeland aangevallen, maar was hij gevangengenomen door Aelle, de koning van Northumbria. Hij werd in een put vol slangen gegooid en terwijl het gif hem langzaam doodde zou hij een gedicht geschreven hebben waarin hij waarschuwde dat 'de zeugen' (zijn zonen) wraak zouden nemen voor 'het mannetjesvarken' (hun vader).

Alfred de Grote

8

▲ Alfred was van 871 tot 899 koning van Wessex. We weten niet hoe hij eruitgezien heeft. Deze tekening komt uit de Victoriaanse tijd.

ALFRED IN BALLINGSCHAP

Maandenlang verstopte Alfred zich in Athelney, in de moerassen van Somerset. Over deze periode zijn diverse legenden bekend. In een ervan wordt verteld dat de koning bij een boerin onderdak vond, waarbij de afspraak was dat hij haar oven in de gaten zou houden, maar uiteindelijk liet hij de koeken aanbranden die ze aan het bakken was. Alfred stuurde boodschappers naar zijn onderdanen en vroeg of ze zich bij Ecgberts Steen wilden verzamelen. In mei 878 verliet hij de moerassen en trof er een leger van zo'n 4000 getrouwen aan.

In 875 lanceerde het Grote leger, dat nu onder leiding stond van Guthrum, een nieuwe aanval op Wessex. Koning Alfred (die later de bijnaam 'de Grote' kreeg) liet de Vikingen in de val lopen, maar hij liet Guthrum gaan toen deze een eed zwoer om nooit meer terug te keren. Guthrum verbrak zijn eed en viel in 878 Alfred aan terwijl hij de 'Twaalfde nacht' van Kerst vierde. Alfred had geen aanval in de winter verwacht en zag zich genoodzaakt om te vluchten. Een tijdlang leek het erop dat Wessex ten prooi aan de Vikingen zou vallen.

► Aethelred, de broer en voorganger van Alfred, staat hier afgebeeld op een munt. Koning Aethelred leed in 871 bij Reading een zware nederlaag tegen de Vikingen.

DE REDDING VAN WESSEX

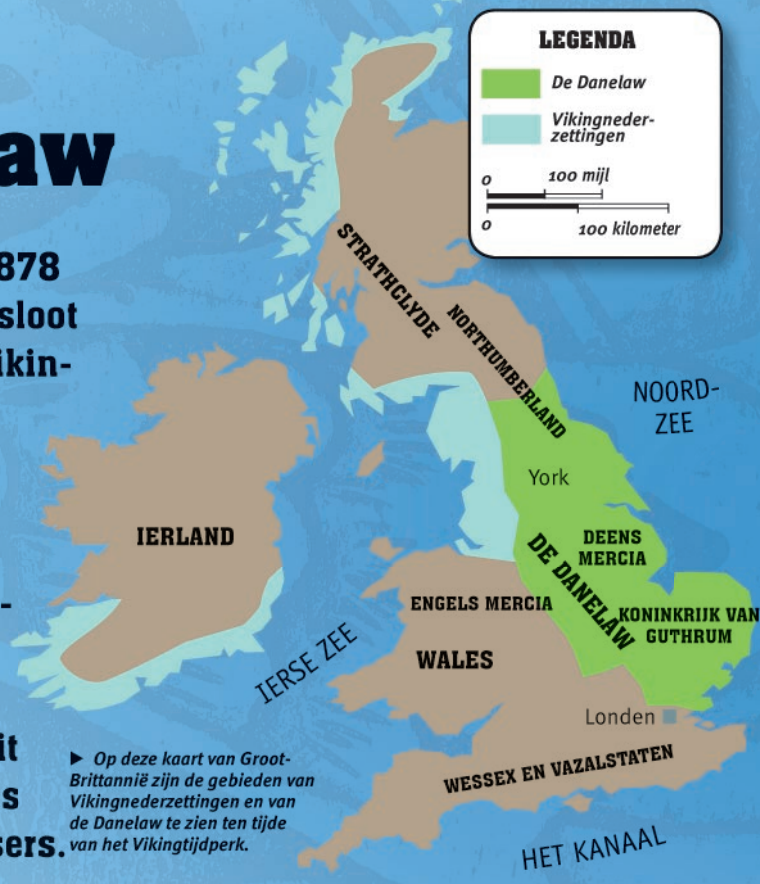
Alfred trok op naar Chippenham, waar Guthrum gelegerd was. De Vikinghoofdman viel Alfred aan die zich in de buurt van Edington verschanst had in een oud fort uit de IJzertijd. Alfreds leger slaagde erin de muur van schilden van de Vikingen te doorbreken en Guthrum vluchtte naar Chippenham. Opnieuw liet Alfred Guthrum gaan als hij ermee instemde niet meer terug te keren en zich tot christen te laten **dopen**, waarbij Alfred als zijn peetvader optrad. De Vikingen waren er opnieuw niet in geslaagd het koninkrijk Wessex in te nemen.

De Danelaw

Nadat Alfred de Grote in 878 Guthrum had verslagen, sloot hij een verdrag met de Vikingen waarin de grenzen tussen hun gebieden werden vastgelegd. Na verloop van tijd kwam het gebied waar de Vikingen heersten bekend te staan als de **Danelaw**. Zeventig jaar lang had dit gebied zijn eigen tradities en Scandinavische heersers.

► Op deze kaart van Groot-Brittannië zijn de gebieden van Vikingnederzettingen en van de Danelaw te zien ten tijde van het Vikingtijdperk.

LEGENDA

- De Danelaw
- Vikingnederzettingen

0 100 mijl
0 100 kilometer

DE RIJKEN VAN DE VIKINGEN

De voornaamste nederzettingen van de Vikingen bevonden zich in East Anglia, de Five Boroughs (Lincoln, Stamford, Nottingham, Leicester en Darby), en York (dat de Vikingen Jorvik noemden). De Vikingaanvoerders heersten over een mix van Scandinavische en Angelsaksische gemeenschappen.

► De Vikingheersers van de Danelaw sloegen hun eigen munten.

DE ERFENIS VAN DE VIKINGEN

Aan plaatsnamen is vaak te zien in welke streken de meeste Viking-nederzettingen in de Danelaw lagen. Een naam die eindigt op '-thorpe' (zoals Mablethorpe in Lincolnshire) betekent 'secundaire nederzetting' in het Oud-Noors, en '-by' betekent 'boerderij' (Grimsby, Lincolnshire). De Vikingen lieten ook monumenten achter, zoals graven in de vorm van 'zwijnenruggen', met richels en gebogen zijkanalen, en rijk versierde kruisen zoals het Gosforth Cross in Cumbria.

50 DINGEN DIE JE MOET WETEN DE VIKINGEN

De Vikingen waren de meest gevreesde indringers van de middeleeuwen en stonden bekend om hun wrede overvallen, hun liefde voor schatten en hun woeste krijgers.

Driehonderd jaar lang joegen ze de wereld schrik aan, maar ze maakten ook prachtige kunst en vertelden geweldige verhalen.

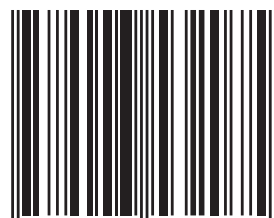
Stap in de wereld van de Vikingen met dit boek vol weetjes, landkaarten, infographics en foto's.

Lees ook in deze serie:

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

ISBN 978 90 435 3207 5 NUR 223

9 789043 532075